

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ
สถานีพัฒนาที่ดินตราด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒
รอบการประเมินที่ ๑/๒๕๖๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ชื่อ-นามสกุล นางนิตยา ภาคสุภาพ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
กลุ่ม/ฝ่าย ฝ่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดินตราด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒
กรมพัฒนาที่ดิน

หัวข้อการพัฒนา ความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence)

วิธีการพัฒนา อบรมผ่านสื่อการเรียนการสอน E-Learning

วันที่พัฒนา ๒๘ มกราคม ๒๕๖๙

สถานที่ สถานีพัฒนาที่ดินตราด (ผ่านสื่อการเรียนการสอน E-Learning)

หน่วยงานที่จัดอบรม สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐ ด้านดิจิทัล

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและเห็นความสำคัญ การสร้างความตระหนักรู้ในการใช้อินเทอร์เน็ต

๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้การสร้างความปลอดภัยในการใช้อินเทอร์เน็ต รู้เท่าทันและมีความมั่นคง ปลอดภัยเพื่อยกระดับวิถีชีวิตด้วยดิจิทัล

สรุปสาระสำคัญ

ความฉลาดทางด้านดิจิทัล เป็นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีทางด้านดิจิทัลและข้อมูลในการตัดสินใจ และการแก้ปัญหา โดยใช้ความรู้และทักษะทางด้านเทคโนโลยีในการวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล

ที่มาของความฉลาดทางด้านดิจิทัล เป็นผลการพัฒนาจาก DQ Institute หน่วยงานที่เกิดจากความร่วมมือของภาครัฐและเอกชนทั่วโลก ร่วมกันประสานงานร่วมมือกับ WORLD ECONOMIC FORUM เพื่อมุ่งมั่นให้เด็ก ๆ ทุกคนในประเทศได้รับการศึกษาทางด้านทักษะดิจิทัลในโลกออนไลน์อย่างปลอดภัย

โลกดิจิทัล คืออะไร คือโลกเสมือนที่ถูกสร้างขึ้นขนานกับโลกความจริง เป็นพื้นที่ในการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ พื้นที่ในการซื้อ-ขายสินค้า ทำธุรกรรม ใช้เฉพาะสมาชิกที่เป็นผู้คน หรือพลเมืองดิจิทัลเท่านั้น

โลกดิจิทัล กับ โลกความจริง ด้านการค้นหาและเข้าถึงสื่อที่ต้องการแตกต่างกันคือ โลกดิจิทัล เข้าถึงได้สะดวกกว่าด้วยอุปกรณ์พกพา นำสื่อมาใช้ได้ง่ายสะดวกทุกที่ทุกเวลา ส่วนโลกความจริง มีข้อจำกัดการเข้าถึงต้องเดินทางไปยังที่เก็บข้อมูล ต้องรอข่าวสารจากหนังสือพิมพ์

โลกดิจิทัล กับ โลกความจริง ด้านการเผยแพร่สื่อ เนื้อหา และบอกเล่าประสบการณ์แตกต่างกันคือ โลกดิจิทัลใช้โซเชียลมีเดียโพสต์แบ่งปันความรู้สึก เผยแพร่รูปภาพ วิดีโอที่เป็นประโยชน์กับผู้อ่าน ส่วนโลกความจริง อาจจะมีข้อจำกัดการเผยแพร่ด้วยการบอกเล่า รับรู้ได้แค่บุคคลใกล้ชิด เช่น ครอบครัว เพื่อน

โลกดิจิทัล กับ โลกความจริง ด้านการให้คำปรึกษา สร้างแรงบันดาลใจแตกต่างกันคือ โลกดิจิทัลทำได้ไม่ค่อยดี เพราะอาศัยการพิมพ์ ความรู้สึกไม่สามารถถ่ายทอดได้อย่างเต็มที่ ส่วนโลกความจริง ได้เห็นหน้า มองตา สัมผัสกาย เกิดความเข้าใจ ทั้งในด้านเนื้อหาและอารมณ์

โลกดิจิทัล กับ โลกความจริง ด้านการร่วมกิจกรรมที่อาศัยการปฏิบัติแตกต่างกันคือ โลกดิจิทัล อาจจะทำให้ได้ในบางเรื่องที่ไม่ซับซ้อน ส่วนโลกความจริง อาศัยผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีประสบการณ์ มีประสิทธิภาพมากกว่า เช่น การฝึกทำขนม

โลกดิจิทัล กับ โลกความจริง ด้านการทำธุรกรรมของภาครัฐในบางประเภท แตกต่างกันคือ โลกดิจิทัลมีการทำผ่านระบบดิจิทัล เช่น การเงิน ต้องไปทำในโลกจริงบางส่วน เช่น โอนที่ดิน ทำใบขับขี่ ส่วนโลกความจริง ทำธุรกรรมได้ทุกประเภท หากเดินทางไปทำการ

จริยธรรมของพลเมือง ความเข้าใจในทางปฏิบัติของสังคมดิจิทัลที่น่าอยู่

๑. ให้เกียรติและเคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น
๒. หลีกเลี่ยงการระราน ข่มขู่ หรือหยอกล้อเกินพอดี
๓. ขออนุญาตเมื่อนำข้อมูลผู้อื่นไปใช้
๔. ไตร่ตรองก่อนแชร์หรือโพสต์ข้อมูล
๕. ไม่ควรแชร์หรือโพสต์ข้อมูลส่วนบุคคลมากเกินไป
๖. ระวังระวังในการแชร์หรือโพสต์ข้อมูล
๗. หลีกเลี่ยงการแท็กภาพหรือข้อมูลถึงผู้อื่น
๘. ระวังการใช้ความเห็นผู้อาวุโสในการสนทนา

อัตลักษณ์ดิจิทัล คือ อัตลักษณ์ดิจิทัลที่เป็นข้อมูลเดียวกันกับโลกความจริง เช่น นามสกุล รูปภาพ ประจำตัว วันเดือนปีเกิด เลขประจำตัวประชาชน หมายเลขบัตรเครดิตหรือบัญชีธนาคาร อัตลักษณ์ในโลกดิจิทัล คือ อัตลักษณ์ที่เกิดจากกิจกรรมบนโลกดิจิทัล เช่น บัญชีและรหัสผ่าน สถานที่ที่เราเช็คอิน พฤติกรรมและประวัติ การค้นหาข้อมูล การกดถูกใจ เนื้อหา ข้อความ กลุ่มหรือสังคม เพื่อนหรือบุคคลหรือองค์กร

ผลจากการสร้างอัตลักษณ์ดิจิทัล

The infographic is divided into two main sections: 'ทางบวก' (Positive) on the left and 'ทางลบ' (Negative) on the right. The title at the top is 'ผลจากการสร้างอัตลักษณ์ดิจิทัล' (Results of Digital Identity Creation).

ทางบวก (Positive):

- ผู้คนจดจำเราในทางที่ดี (People remember us in a good way) - Icon: Smiling face
- สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับคนรอบตัว (Build good relationships with people around you) - Icon: Two people
- เปิดโอกาสมากมาย (Many opportunities) - Icon: Bar chart
- อยู่ในสังคมดิจิทัลที่น่าอยู่ (Live in a good digital society) - Icon: Hand holding a globe

ทางลบ (Negative):

- ผู้คนจดจำเราในทางที่ไม่ดี (People remember us in a bad way) - Icon: Sad face
- ความสัมพันธ์ที่ไม่ดี (Bad relationships) - Icon: Broken chain
- ถูกระรานในโลกดิจิทัล (ผู้คนมุ่งร้าย) (Harassment in the digital world (people are malicious)) - Icon: Person with lightning bolt
- ถูกโจรกรรมทางดิจิทัล (Digital theft) - Icon: Hand holding a credit card
- เสียโอกาสในหน้าที่การงาน (Lost opportunities in work) - Icon: Hand holding a heart
- ส่งผลต่อสภาพจิตใจ (Affects mental health) - Icon: Sad face with lightning bolt

การสร้างอัตลักษณ์ดิจิทัลที่ดี คือ ตระหนกอยู่เสมอว่าทุกอย่างที่เราแชร์หรือเผยแพร่ในโลกดิจิทัล จะอยู่ในนั้นตลอดไป คิดก่อนโพสต์และแชร์ ใจเย็นให้มากที่สุดในโลกดิจิทัล เลิกคิดว่านี้คือโลกจำลอง ทุกอย่างอยู่ในโลกออนไลน์มีเจ้าของ อย่าให้ผู้อื่นรู้ข้อมูลของเรามากเกินไป ปกป้องรหัสผ่านและเปลี่ยนแปลงๆ ตรวจสอบตัวตนของเราบนโลกดิจิทัลอยู่เสมอ

การปรับอัตลักษณ์ดิจิทัล คือ ค้นหาข้อมูลของตัวเองบนโลกดิจิทัล การลบข้อมูลด้วยตัวเอง การลบข้อมูลที่เป็นการทำผู้อื่น เริ่มสร้างตัวตนที่ดีบนโลกดิจิทัล

อัตลักษณ์ดิจิทัลกับตัวตนที่แท้จริง

ข้อมูล	แนวปฏิบัติที่ดี
ชื่อ-นามสกุล	ควรใช้ชื่อ-นามสกุล ที่ไม่ทำให้ผู้อื่นเสียหาย และไม่ควรรหัสชื่อของผู้อื่น
รูปประจำตัว	ไม่ใช้ภาพของผู้อื่นมาเป็นรูปภาพประจำตัวหรือละเมิดทำให้ผู้อื่นเสียหาย
ข้อมูลส่วนตัว	ตั้งค่าความเป็นส่วนตัว และไม่เปิดเผยข้อมูลที่ไม่ควรเผยแพร่
ประวัติการใช้งาน	ตรวจสอบประวัติการใช้งานบนอินเทอร์เน็ต หากประวัติเสียหายให้ทำการลบ
เนื้อหาที่เผยแพร่	ตรวจสอบเนื้อหา ข้อความ รูปภาพที่เราได้เผยแพร่ในโลกดิจิทัล
สถานที่เช็คอิน	ตรวจสอบการใช้เครื่องมือเช็คอินบนแพลตฟอร์ม หากพบว่ามีไม่เหมาะสมให้ลบ
กลุ่มที่เข้าร่วม	ตรวจสอบกลุ่มที่เข้าร่วม หากมีเนื้อหาไม่เหมาะสมให้กดออกจากกลุ่ม
บุคคลที่ติดตาม	ตรวจสอบบุคคลที่รับเป็นเพื่อน หากพบว่ามีไม่เหมาะสมให้ลบ
ความคิดเห็น	ตรวจสอบการแสดงความคิดเห็น หากไม่เหมาะสมให้ลบ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและความเป็นส่วนตัวในโลกดิจิทัล

การป้องกันการถูกคุกคามความเป็นส่วนตัวในโลกดิจิทัล

วิธีรับมือและป้องกันการถูกคุกคามความเป็นส่วนตัวในโลกดิจิทัล คือ การสร้างรหัสผ่านที่รัดกุม อัปเดตระบบของคุณอยู่ตลอด ตั้งค่าความปลอดภัยบนอุปกรณ์ ป้องกันอุปกรณ์ด้วยซอฟต์แวร์ป้องกันไวรัส สำรองไฟล์และข้อมูลของคุณไปยังคลาวด์หรือบนฮาร์ดไดรฟ์ภายนอก

ควรระวังการหลอกลวงทั่วไป เช่น อีเมล โทรศัพท์ และแชทหลอกลวงให้เราให้ข้อมูล กลโกงหาข้อมูลออนไลน์ การได้รางวัลหรือกิจกรรมปลอม ร้านค้าออนไลน์ปลอม หลอกลวงว่าเกิดเหตุฉุกเฉิน

สัญญาณและข้อสังเกตว่าการสนทนาอาจเป็นการต้มตุ๋น ผู้พูดแนะนำตัวเองเป็นพนักงานบริษัทตั้งหรือหน่วยงานภาครัฐ และแจ้งสิทธิพิเศษที่ดีเกินไป หรือเรื่องด่วนที่มีความสำคัญมาก เช่น บัญชีการเงินถูกแฮก เขียนข้อความที่มีการพิมพ์ผิดหรือไวยากรณ์ไม่ดี บอกข้อมูลส่วนบุคคลที่ไม่ควรเปิดเผย เช่น รหัสผ่าน ที่อยู่แบบเต็ม รายละเอียด บัญชีธนาคารทางโทรศัพท์มือถือ หรืออีเมล

ภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threat)

ภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threat)

รูปแบบของการล่วงละเมิดทางไซเบอร์

- การกระหน่ำทางไซเบอร์ (Cyberbullying)**
การกลั่นแกล้ง การใส่ร้าย การด่าว่า การข่มขู่หรือการรังแกผู้อื่นในโลกดิจิทัล เช่น โซเชียลมีเดียต่าง ๆ
- การรังความทางไซเบอร์ (Online Harassment)**
การล่วงละเมิดทางไซเบอร์ที่ร้ายแรงกว่า พัฒนาการกระหน่ำทางไซเบอร์ โดยการส่งข้อความหรือคอมเมนต์ทำร้ายจิตใจ
- การสะกดรอยตามทางไซเบอร์ (Cyberstalking)**
การติดต่อหรือส่งข้อความมาซ้ำ ๆ อย่างต่อเนื่องจากบุคคลที่เราไม่ต้องการ เกิดจากแรงจูงใจต่าง ๆ มากมาย เช่น อารมณ์ ความรู้สึก
- การเทรียน (Trolling)**
คือ การจงใจโพสต์ หรือคอมเมนต์ข้อความที่ ยั่วดู ทำให้เสียอารมณ์ ตกใจ กะเสาะกับคนอื่น การเทรียนมีหลายรูปแบบ แต่มีเป้าหมายระดับขีดจำกัด

ภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threat)

สาเหตุของภัยคุกคามทางไซเบอร์

- การตั้งพาสเวิร์ดที่ง่ายเกินไป**
มีคนใช้รหัสผ่าน "123456" นับล้านบัญชีเนื่องจากจำง่าย และยังใช้รหัสผ่านเดียวกันกับหลายเว็บไซต์ เปิดโอกาสให้ผู้ประสงค์ร้ายเข้าถึงข้อมูลได้
- โปรแกรมรักษาความปลอดภัยไม่ทำงาน**
อุปกรณ์มีโปรแกรมรักษาความปลอดภัยแต่ในบางครั้งอาจจะไม่ทำงาน หรือทำงานไม่เต็มที่เนื่องจากติดตั้งสลิค หรือขาดการอัปเดต

▼

รายชื่อรหัสผ่านยอดนิยมทั่วโลก
ถัดมาเฉพาะ 5 อันดับแรก ปี 2022 เป็นดังนี้

password ผู้ใช้ 4,929,113 บัญชี	guest ผู้ใช้ 376,417 บัญชี
123456 ผู้ใช้ 1,523,537 บัญชี	qwerty ผู้ใช้ 309,679 บัญชี
123456789 ผู้ใช้ 413,056 บัญชี	

- ความประมาท**
ผู้ประสงค์ร้ายในโลกดิจิทัลมักจะเฝ้าระวังจนใจนตึงของใจ ผู้ที่ไม่ระมัดระวังหรือประมาท เกิดจากการกดรับไฟล์หรือลิงค์จากผู้อื่น

ผลจากการแบ่งปันเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม

การกระทำ/พฤติกรรม	ผลกระทบทางกฎหมาย	ผลกระทบทางจริยธรรม
ฝากรับ ขายของ และส่งข้อความทักชวนโดยไม่ได้รับอนุญาต	มีความผิดปรับไม่เกิน 2 แสนบาท	ทำให้ผู้รับเกิดความรำคาญ
โพสต์หรือแชร์ข้อมูลเท็จสร้างความเสียหายต่อบุคคล หรือประเทศ	จำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 1 แสน และเงินชดเชยเงิน	เกิดความเข้าใจผิด และตั้งฉายา สร้างความเกลียดชัง ทำให้เสียชื่อเสียง
โพสต์ข้อมูลปลอม ข้อมูลเท็จหลอกลวง ที่สร้างความเสียหายต่อความมั่นคง	จำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 1 แสนและระงับข้อมูลบนสื่อโซเชียลมีเดีย	เกิดจากความตื่นตระหนก การขัดแย้งทางสังคม ทำให้ต้องสืบใจผิดพลาดได้
โพสต์หรือแชร์ข้อมูลภาพตัดต่อที่สร้างความเสียหายต่อผู้อื่น	จำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 2 แสน และระงับข้อมูลบนสื่อ	สร้างความขัดแย้งใจ ความสะเทือนใจ และความรู้สึกผิดใจ

การปรับตัวในยุคดิจิทัล

แนวทางการปรับตัวของบุคลากรในยุคดิจิทัลและในสถานที่ทำงานใหม่ เราควรปรับตัวในด้านสกิลของเรา การจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ต้องกำหนดเป้าหมายและสถิติ เน้นวัฒนธรรมองค์กร รู้จักปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน ตามแต่ละยุคจะมีการใช้เทคโนโลยีต่างกัน แต่ละองค์กรควรจะมี คือการเรียนรู้ ฝึกอบรม ศึกษา ผ่านการเรียนการสอนออนไลน์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้

ทำให้มีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตในการบริหารจัดการ ควบคุม กำกับตน รู้ผิดรู้ถูก และรู้เท่าทันในสังคมออนไลน์ เป็นบรรทัดฐานในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม และสามารถปรับตัวให้เข้ากับชีวิตดิจิทัลได้ สามารถเรียนรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีอย่างชาญฉลาด และปลอดภัย

(ลงนาม).....

(นางนิตยา ภาคสุภาพ)

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

(ลงนาม).....

(นางสาวอุบลรัตน์ บัวเฟื่อน)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตราด